

Tình hữu nghị và quan hệ đối tác kinh tế Nga - Việt

BA THẬP KỶ THÀNH CÔNG

A.I. MIKHAILOV

Trưởng đại diện Zarubezhneft tại Hà Nội

Cho phép tôi gửi lời chào tới tất cả bạn bè, đồng nghiệp Việt Nam và các bạn đọc giả của Tạp chí Kinh tế và Dự báo nhân dịp kỷ niệm “60 năm - thiết lập quan hệ hữu nghị Nga-Việt”.

Nga và Việt Nam đã trải qua nhiều giai đoạn phát triển khác nhau trong lịch sử 60 năm quan hệ lâu bền giữa hai quốc gia. Song có một điều chính yếu không bao giờ thay đổi - đó là tình hữu nghị của chúng ta và sự tôn trọng lẫn nhau, những điều không bị tác động bởi thời gian và hoàn cảnh chính trị. Chúng ta đã tích góp được kinh nghiệm hợp tác to lớn trong các lĩnh vực khác nhau, từ khoa học kỹ thuật tới văn hoá và giáo dục. Sự kiện đánh dấu bước ngoặt trong sự phát triển quan hệ giữa Nga và Việt Nam là chuyến thăm Việt Nam của Tổng thống Nga Vladimir Vladimirovich Putin năm 2001, trong đó lãnh đạo hai quốc gia đã ký một văn kiện mang tính lịch sử là Tuyên bố về quan hệ đối tác chiến lược.

Quá trình hoạt động sản xuất của OAO “Zarubezhneft” gắn bó hết sức chặt chẽ với lịch sử hình thành và phát triển quan hệ Nga - Việt. Và nếu như kể từ thời điểm hai nước đặt quan hệ ngoại giao tới nay đã được 60 năm, thì trong một nửa quãng thời gian đó - gần 30 năm - “Zarubezhneft” đã duy trì quan hệ hữu nghị và hợp tác chặt chẽ với các công ty dầu khí Việt Nam, trước hết là Tập đoàn dầu khí “Petro Việt Nam”.

Tôi muốn đặc biệt lưu ý rằng việc tăng cường sâu rộng quan hệ hợp tác với Việt Nam, sự phát triển quan hệ đối tác chiến lược giữa hai nước trên cơ sở Tuyên bố chung Nga - Việt Nam là một trong những hướng ưu tiên trong chính sách đối ngoại của Nga hiện nay. Quan hệ đối tác chiến lược chắc chắn sẽ giúp củng cố quan hệ hợp tác giữa hai nước và đảm bảo một cách vững chắc cho lợi ích của Nga và Việt Nam tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương.

Chúng tôi tự hào rằng chính “Zarubezhneft”, thông qua việc phát triển và tăng cường quan hệ đối tác với Việt Nam trong lĩnh vực dầu khí, đang triển khai quan điểm và các điều khoản của Tuyên bố đó. Quan hệ đối tác lâu năm của chúng

tôi ở Việt Nam và từ năm 2008 là cả ở Nga, là cơ sở vững chắc để tiếp tục mở rộng quan hệ hợp tác kinh tế và cùng có lợi giữa Nga và Việt Nam. Lãnh đạo hai nước đã nhiều lần nhấn mạnh rằng Liên doanh thăm dò và khai thác dầu khí Việt - Xô tại thềm lục địa phía Nam của Việt Nam (Vietsopetro) - là niềm tự hào chính và tấm gương hợp tác kinh tế thành công nhất giữa hai quốc gia. Nhờ những nỗ lực hợp tác của chuyên gia hai nước mà Việt Nam từ một nước trước kia thậm chí chưa hề có cơ sở của ngành công nghiệp dầu mỏ, thì vào thập kỷ 80 của thế kỷ trước đã trở thành quốc gia khai thác dầu.

Sau 29 năm qua Liên doanh “Vietsopetro” đã trở thành một doanh nghiệp vững mạnh, đa năng

Lễ ký Thỏa thuận điều hành chung mỏ Nam Rồng - Đồi Mồi giữa đối tác Việt Nam và OAO Zarubezhneft năm 2009

và hoạt động đạt hiệu quả cao. XNLD “Vietsopetro” là doanh nghiệp hàng đầu của nền kinh tế Việt Nam, doanh nghiệp nền tảng của ngành công nghiệp dầu khí Việt Nam, là hạng mục mang tính chiến lược đang đảm nhiệm hơn 25% thu nhập ngoại tệ của đất nước.

Ngay sau khi được thành lập năm 1981 XNLD đã triển khai xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ công tác tìm kiếm, thăm dò và khai thác dầu khí tại thềm lục địa Việt Nam. Mũi khoan thăm dò vào tháng 5 năm 1984 đã cho dòng dầu công nghiệp đầu tiên tại mỏ “Bạch Hổ”. Vào tháng 6 năm 1986 tấn dầu đầu tiên đã được khai thác, và tới tháng 5 năm 1987 đã diễn ra một sự kiện quan trọng làm thay đổi những định kiến trước đây về tiềm năng dầu khí của Việt Nam - đó là mở được vỉa dầu trong tầng đá móng nứt nẻ mỏ “Bạch Hổ”, giúp tăng đáng kể trữ lượng và khối lượng khai thác dầu khí, cũng như tạo động lực thu hút vốn đầu tư nước ngoài vào ngành dầu khí Việt Nam.

Vào cuối tháng 12 năm 1988 đã khai thác tròn một triệu tấn dầu đầu tiên, và cuối năm 2009 tổng lượng khai thác của xí nghiệp liên doanh đã đạt 183 triệu tấn. Năm 2009 đã khai thác 6,5 triệu tấn dầu. Bên cạnh đó, trong 5 năm trở lại đây xí nghiệp đã đảm bảo tăng tổng trữ lượng của các mỏ đang khai thác lên hơn 50 triệu tấn.

Đó không phải là những con số khô khan. Đằng sau những con số ấy là những chặng đường hữu nghị và hợp tác đầy khó khăn nhưng rất nhiều thắng lợi của những người làm dầu khí Nga và Việt Nam. Cán bộ công nhân viên của XNLD trong điều kiện khí hậu nhiệt đới phức tạp đã kề vai sát cánh gánh vác nhiệm vụ lao động khó khăn trên các dàn khoan dầu ngoài khơi, trên và những con tàu để đảm bảo cho xí nghiệp hoạt động ổn định. Sự hợp

tác chặt chẽ trong sản xuất, chia sẻ thu nhập, cùng có lợi giữa các chuyên gia Nga và Việt Nam theo năm tháng đã trở thành tình bạn chân chính, là thành phần chủ yếu trong những thành tích của XNLD.

Trong suốt thời gian hoạt động, tính đến thời điểm đầu năm 2009 “Vietsopetro” đã đóng góp vào ngân sách Việt Nam hơn 28 tỷ USD. Phần lợi nhuận của phía Nga tham gia Liên doanh cũng rất lớn. Những chi phí Liên Xô đảm nhiệm khi thành lập LD đã được bồi hoàn năm 1996, và cho đến tháng 12 năm 2008 nước Nga đã nhận được hơn 8,1 tỷ USD từ hoạt động của “Vietsopetro”.

Với những thành tích đạt được, XNLD “Vietsopetro” đã hai lần được tặng danh hiệu “Anh hùng lao động Việt Nam”, năm 2009 được trao tặng “Huân chương Hồ Chí Minh” là phần thưởng hết sức cao quý của nước CHXHCN Việt Nam; nhiều cán bộ nhân viên của XNLD, OAO “Zarubezhneft” và Tập đoàn dầu khí quốc gia “Petro Việt Nam” đã nhiều lần được trao tặng những phần thưởng cao quý của Nga và Việt Nam.

Không thể không nhắc đến một khía cạnh nữa không kém phần quan trọng trong hoạt động của “Vietsopetro” và quan hệ hợp tác của chúng tôi với Việt Nam. XNLD “Vietsopetro” - đó là cái nôi đào tạo cán bộ cho ngành dầu khí. Nhiều chuyên gia Việt Nam, từ những cán bộ chức vụ thấp nhất cho đến lãnh đạo cao cấp của ngành dầu khí Việt Nam, đều đã qua “lò” Vietsopetro. Nhiều chuyên gia Nga sau khi công tác ở Việt Nam trở về đã tiếp tục hoạt động ở những cương vị cao hơn, kể cả tại ngay “Zarubezhneft”.

Như các bạn đều biết, nhiều cán bộ lãnh đạo hiện nay của ngành dầu khí Việt Nam, Tập đoàn “Petro Việt Nam” và Liên doanh

“Vietsopetro” đã tốt nghiệp đại học Liên Xô và Nga, chính vì vậy nên chúng tôi có những kinh nghiệm và truyền thống quý báu trong lĩnh vực này.

Việc chủ tịch nước CHXHCN Việt Nam và Tổng thống LB Nga năm 2006 ký Tuyên bố chung về ý định tiếp tục hợp tác trong lĩnh vực thăm dò địa chất và khai thác dầu khí trên cơ sở Xí nghiệp liên doanh và mở rộng phạm vi hoạt động của xí nghiệp sau năm 2010 đã trở thành một sự kiện lớn đối với Nga và Việt Nam, xác định tương lai phát triển của Liên doanh “Vietsopetro”. Theo tinh thần tuyên bố chung này, vào tháng 10 năm 2008 trong chuyến thăm Nga của Chủ tịch nước CHXHCN Việt Nam, hai bên đã ký Hiệp định liên Chính phủ về tiếp tục quan hệ hợp tác trong lĩnh vực thăm dò địa chất và khai thác dầu khí trên cơ sở LD “Vietsopetro”. Văn kiện ấn định rằng từ ngày 01 tháng 1 năm 2011, xí nghiệp Liên doanh sẽ được chuyển đổi thành Công ty trách nhiệm hữu hạn “Vietsopetro” có hai thành viên là OAO “Zarubezhneft” và Tập đoàn dầu khí quốc gia “Petrovietnam”.

Về triển vọng của Xí nghiệp liên doanh, tôi xin nói rằng việc gia tăng cơ sở tài nguyên của LD là hướng ưu tiên của chúng tôi. Sự phối hợp hoạt động của chúng tôi tại lô 04-3 được bắt đầu năm 2010 đã hoàn tất bằng tuyên bố bắt đầu khai thác thương mại tại lô này. Vào tháng 7 năm 2009 OAO “Zarubezhneft” và LD “Vietsopetro” đã ký hợp đồng dầu khí tại lô 04-3 với vai trò điều phối thuộc LD “Vietsopetro”. Trữ lượng của lô này được đánh giá vào khoảng 161,5 triệu tấn.

LD “Vietsopetro” đã trúng thầu lô 04-1 tại thềm lục địa Việt Nam. Hiệp định phân chia sản phẩm giữa Tập đoàn dầu khí quốc gia “Petrovietnam” và XNLD

“Vietsovetro” về lò này đã được ký vào mùa hè năm 2009.

Năm 2009 còn được đánh giá bằng một thành tựu nữa trong hoạt động sản xuất của XNLD - trong quá trình khoan thăm dò theo kế hoạch tại giếng khoan No 19 BT mỏ “Bạch Hổ” đã có dòng dầu phun trào với áp suất lớn. Điều đó cho phép nói đến việc mở via mới.

XNLD “Vietsovetro” cũng đang tham gia thực hiện dự án tại Tuynidi (40% cổ phần) và Mianma (40% cổ phần). Đang thực hiện công tác tìm kiếm thuộc các sự án ngay tại Việt Nam cũng như nước ngoài.

OAO “Zarubezhneft” không chỉ hoạt động tại Việt Nam trong khuôn khổ XNLD “Vietsovetro”, mà còn tham gia liên doanh Nga - Việt - Nhật khai thác lô 09-3 tại thềm lục địa Việt Nam (OAO “Zarubezhneft” nắm giữ 50% cổ phần). Hiện nay công tác hợp nhất hai mỏ “Nam Long - Rùa biển” đang được xúc tiến. XNLD “Vietsovetro” chịu trách nhiệm điều phối việc khai thác mỏ này. Chúng tôi dự kiến sẽ thu được dòng dầu đầu tiên vào năm 2010. Điều đó giúp ổn định sản lượng khai thác tại mỏ “Bạch hổ” hiện đang giảm sút theo quy luật do thời gian khai thác mỏ này quá lâu.

Cần nhấn mạnh một điều quan trọng, đó là OAO “Zarubezhneft” khi hoạt động tại Việt Nam luôn cảm nhận được sự ủng hộ và hỗ trợ của tất cả các cấp cơ quan Đảng và Nhà nước CHXHCN Việt Nam. Chúng tôi đánh giá cao và trân trọng mối quan hệ này. Nhân dịp này tôi muốn bày tỏ cảm ơn các bạn đồng nghiệp Việt Nam về những tình cảm hữu nghị dành cho nước Nga và nhân dân Nga. Nếu thiếu mối quan hệ tốt đẹp thân tình giữa các chuyên gia hai nước chúng ta tại tất cả các cấp từ công nhân đến cán bộ lãnh đạo, thiếu sự tin cậy và hiểu biết lẫn nhau, thì sẽ khó

thực hiện được các nhiệm vụ sản xuất khó khăn đang đặt ra cho hai doanh nghiệp Nga và Việt Nam.

Mối quan hệ hợp tác thành công và lâu năm như vậy trên lãnh thổ Việt Nam dĩ nhiên dẫn đến ý tưởng phát huy kinh nghiệm sản xuất và truyền thống quý báu này trong những dự án khác, ở các nước khác.

Trong tuyên bố chung được đề cập ở trên do người đứng đầu nhà nước hai quốc gia ký kết năm 2006 chỉ rõ sự cần thiết nghiên cứu các vấn đề hợp tác song phương không chỉ trên lãnh thổ Việt nam, mà còn ở Liên bang Nga và các nước thứ ba. Chúng tôi đã làm được rất nhiều việc theo hướng này. Những thỏa thuận của Chủ tịch và Tổng thống hai nước về việc vận dụng kinh nghiệm sản xuất tích cực của “Zarubezhneft” và “Petrovietnam” tại các nước thứ ba đã được triển khai và đang tiếp tục được thực hiện.

Cụ thể mùa hè năm 2008 chúng tôi đã thành lập công ty liên doanh “Rusvietpetro” để khai thác các mỏ miền bắc nước Nga. Hiện nay công ty “Rusvietpetro” đang thăm dò khai thác tại 4 lô thuộc các mỏ vùng thềm Trung Khoreyversky - khu tự trị Nensky. Tới cuối năm 2010 công ty LD “Rusvietpetro” theo kế hoạch sẽ chuyển sang giai đoạn khai thác với sản lượng 450 nghìn tấn dầu, năm 2011 - tới 2 triệu tấn.

Sắp tới chúng tôi sẽ cùng các đối tác của Tập đoàn DKQG “Petrovietnam” triển khai hoạt động tại Cuba. Trên thực tế đã hoàn tất quá trình đưa OAO “Zarubezhneft” vào tham gia dự án liên doanh của công ty con thuộc “Petrovietnam” là PVEP với tập đoàn “Cubapetroleo” để khai thác lô ngoài khơi vịnh Mexico. ở đây cần nói thêm rằng vào tháng 11 năm 2009 “Zarubezhneft” và “Cubapetroleo” đã ký 4 hợp đồng

tiến hành thăm dò địa chất và khai thác các mỏ dầu tại 4 lô của Cuba, hiện nay đã soạn dự thảo hợp đồng hoạt động trong lĩnh vực tăng sản lượng khai thác tại mỏ “Boca de Haruko” của Cuba.

Quan hệ đối tác với Tập đoàn “PetroVietnam” để khai thác mỏ dầu ngoài khơi của Cuba sẽ trở thành bước tiến quan trọng nữa trong sự phát triển tiến tới của quan hệ song phương, giúp tăng cường sự hiện diện của Nga và Việt Nam tại khu vực Châu Mỹ La Tinh.

Có thể vui mừng nhận xét rằng nhờ công sức của những chuyên gia dầu khí Nga và Việt Nam trong 30 năm qua, tới nay đã tạo dựng được cơ sở hiện thực giúp hai nước phát triển tiến bộ và tăng cường tiềm lực kinh tế, tăng phúc lợi cho người dân, nâng cao uy tín của Nga và Việt Nam trên thế giới.

Tôi muốn đặc biệt nhấn mạnh rằng OAO “ Zarubezhneft” trong tất cả những năm tháng qua, ở Nga và nước ngoài, đều cố gắng thông qua thí dụ về mình, thông qua những thành tựu thực tế, để biểu dương tính hiệu quả trong quan hệ hợp tác với Việt Nam có thể là đối tác tin cậy, có trách nhiệm và có lợi đến thế nào, và nếu hợp tác theo hướng này thì có tiềm năng lớn ra sao.

Để kết luận tôi xin bày tỏ tin tưởng rằng sự hợp tác của chúng tôi với các đối tác Việt Nam sẽ đạt được những thành công mới và nhiều năm nữa vẫn sẽ góp phần đáng kể vào việc duy trì quan hệ hữu nghị truyền thống, làm sâu sắc một cách toàn diện hơn sự hợp tác và phát triển quan hệ đối tác chiến lược giữa Nga và Việt Nam.

Cũng nhân dịp năm mới 2010 và đón tết Canh Dần chúng tôi những người bạn Nga xin chúc Việt Nam một năm mới Hạnh phúc và Thịnh vượng. □